VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XXII. évfolyam, 6489 szám | Vasárnap, 1966. január 23. | 4 oldal, 25 bani

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta Santiago Carillo elvtársat

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára szombaton, január 22-én fogadta Santiago Carrillo elvtársat, a Spanyol Kommunista Párt főtitkárát.

Jelen voltak a következő elvtársak: Alexandru Drăghici, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának, Állandó Elnökségének tagja, az RKP KB titkára, Paul Niculescu-Mizil, a Végrehajtó Bizottság tagja, az RKP KB titkára, Mihai Dalea, az RKP KB titkára, Ghizela Vass, az RKP KB tagja.

Ez alkalommal eszmecserét folytattak a két pártot érdeklő kérdésekről. A megbeszélés a teljes kölcsönös egyetértés és a szívélyesség légkörében folyt le.

A megbeszélés után Nicolae Ceaușescu elvtárs ebédet adott.

Rómába érkezett az RKP KB küldöttsége

Szombat reggel Rómába utazott az RKP KB küldöttsége, élen Constantin Drăgan elvtárssal, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagjával, a Szakszervezetek Központi Tanácsának elnökével, hogy részt vegyen az Olasz Kommunista Párt XI. kongresszusának munkálatain.

A küldöttségben részt vesz Gheorghe Călin elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Hunyad tartományi bizottságának első titkára és Ion Iliescu elvtárs, az RKP KB póttagja, az RKP KB propaganda-osztályának vezetője.

Induláskor a küldöttség tagjait a következő elvtársak kisérték ki a Băneasa repülőtérre: Leonte Răutu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, Ion Cotot és Ghizela Vass, az RKP KB tagjai, Ion Pățan és Ion Stoian, az RKP KB póttagjai, pártaktivisták.

★

A küldöttség ugyanaznap megérkezett Rómába.

A Fiumincino repülőtéren a küldöttséget Agostino Novella, az Olasz Kommunista Párt KB Igazgatóságának tagja és Giuliano Pajetta, a Központi Bizottság tagja, a külügyi osztály vezetője fogadta.

Jelen volt Mihai Marin, Románia Szocialista Köztársaság olaszországi nagykövete és a nagykövetség más tagjai.

(Agerpres)

A Román Fejedelemségek Egyesülése — hazánk történetének nagyszerű eseménye

Népünk ma a haza története egyik emlékezetes aktusának évfordulóját ünnepli: a román fejedelemségek egyesülését, amelynek létrehozásától 107 esztendő telt el. Moldova és Havasalföld egyesülése a néptömegek, a hazafiak lendületes harca révén jött létre, akik 1848 után — saját szavaik szerint — egységesen léptek akcióba „a szabadság és az egész... szabad, egy és oszthatatlan Románia nevében". Az egyesülés lefektette a román nemzeti állam alapjait és az első határozott lépést jelentette a nemzeti egység megteremtésének utján, nagymértékben hozzájárulva az ország politikai, gazdasági és társadalmi fejlődéséhez.

A két fejedelemség egyesülése egyetlen államban történelmi szükségszerűségnek felelt meg és sok évszázados fejlődés eredménye volt.

Az elmult század közepe óta Európát felrázta a népek lendületes harca a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért. Más országok népei mellett a román nép is belépett viharos történetének döntő szakaszába. Népünknek, mely három nagy birodalom között élt, három tartományban (Moldova, Havasalföld és Erdély), hosszas, elkeseredett harc révén sikerült fokozatosan kivivnia nemzeti egységét.

Az egyesülés társadalmi-gazdasági előfeltételei a következők voltak: társadalmunk fejlődése, a termelő erők előrehaladása, amelyek olyan fokot értek el, amikor fejlődésükhöz elengedhetetlen volt a feudális termelési viszonyoknak, azon gátaknak a felszámolása, amelyek akadályozták az anyagi és szellemi javak zavartalan körforgását az ország egész területén. Ilyen körülmények között természetes volt, hogy az egyesülés megvalósításában különböző osztályok és társadalmi rétegek ütköztek össze, melyeknek érdekei ellentétesek vagy különbözőek voltak.

A mostoha körülmények, az összes akadályok és nehézségek ellenére, az erdélyi, havasalföldi és moldovai román nép közös eredetének, folyamatosságának és etnikai egységének a tudata megmaradt és tovább fejlődött az évszázadok során. A kapitalista termelési viszonyok fejlődésének folyamatában, területi, nyelvi és lelki alkat közössége mellett létrejött a nemzet egy másik meghatározó tényezője — a gazdasági élet közössége. Az egyesités megvalósitása igy egy objektiv szükségszerüségnek felelt meg, betetőzését jelentve a néptömegek nemzeti egységért, függetlenségért és társadalmi haladásért folytatott harcának.

A történelem lapjait böngészve számos olyan forrást találunk, amely azt igazolja, hogy a legrégibb időktől kezdve létezett és nemzedékről nemzedékre átadódott a román nép soraiban a közös eredet, a nyelvi egység, valamint az általa lakott területen való folytonosság tudata. Ez volt az a tényező, amely az évszázadok során állandóan összekapcsolta a Kárpátok két oldalán lakó románokat és ösztönzést jelentett az egyetlen országban való egyesülés eszméinek diadalrajuttatásához.

A krónikások, az irásaikban foglalt eszmék révén megteremtették a valamennyi román egyesülése politikai eszméjének előfeltételeit. Müveik — különösen Miron Costin és Dimitrie Cantemir irásai — jelentős szerepet játszottak a román fejedelemségekben a XVIII. század végén és a XIX. század elején kibontakozott irodalmi és politikai mozgalomban, amely jelentős mértékben hozzájárult a korszerü nemzeti öntudat kialakitásához.

Az egyesülés eszméjének leghatározottabb hordozói a néptömegek voltak, amelyek az egységes állam megteremtésében látták a társadalmi és politikai felszabadításhoz, egy uj, demokratikus országhoz vezető egyetlen utat. A parasztság, mely Ion Roată szavaival juttatta kifejezésre a iasi Adhoc gyülésben panaszait, követelte a boják uralom felszámolását, a rá nehezedő terhek elháritását. „Csak az országéi legyünk és legyen nekünk is egy országunk". A városi lakosság, a kézmüiparosok, a mühelyekben dolgozók az egyesüléshez kapcsolták bizonyos gazdasági és társadalmi reformok megvalósitására irányuló reményeiket. Akármilyen tehetségesek is voltak az egyesülésért folyó harcot vezető hazafiak és bármilyen mértékben fáradoztak is, nem tudták volna valóraváltani müvüket a fent emlitett társadalmi rétegek tömeges és állandó támogatása nélkül. Mi több, gyakran a néptömegek voltak azok, amelyek lendületükkel magasabb pozicióba emelték szószólójukat. A széles társadalmi rétegek akciói, cselekvő részvételük az eseményekben szükségessé tette, hogy a iasi Ad-hoc gyülésben megvitassák a társadalmi problémákat, megsemmisitsék az 1857 nyarán Moldvában tartott hamis választásokat és a reakció ellenkezése ellenére megválasszák Al. I. Cuzat Havasalföld uralkodójává, miután előzőleg már Moldova fejedelmévé választották.

A burzsoázia, melynek érdeke volt egy egységes piac megteremtése és arra törekedett, hogy nagyobb mértékben vegyen részt az ország vezetésében, a gazdasági és társadalmi életben betöltött szerepének megfelelően, óhajtotta az egyesülést és akcióba lépett annak megvalósitásáért. Azok a körülmények, amelyek közepette e társadalmi osztály létrejött és fejlődött, gyengeségei, bizonyos gazdasági érdekközössége a bojárság egy részével, a tömegek forradalmi harcától való félelme együttvéve megmagyarázza azt a bevallott és a gyakorlatba átültetett törekvését, hogy a bojársággal való megegyezés alapján hozzák létre az egyesülést. A burzsoázia összetételének ez a társadalmi-gazdasági jellegzetessége nyomot hagyott az abban a korszakban végrehajtott reformok hiányos jellegében is. Az egyesülésért folyó harcban a burzsoáziához csatlakozott a bojárság egy része is. Ezekből az osztályokból származtak az „ujitók": haladottabb elemek, akik nem csupán az Egyesülés politikai aktusának végrehajtásáért, de demokratikus reformokért is küzdöttek igy elsősorban az agrárreformért. E hazafiak közül megemlitheljük M. Kogălniceanut, V. Mălinescut, C. Negrit, Al. I. Cuzat, D. Bolintineanut, C. A. Rosettit, C. Boliacot és másokat. Közülük egyeseknek, az egyesülésért folyó harc ve-

(Folytatása a harmadik oldalon)

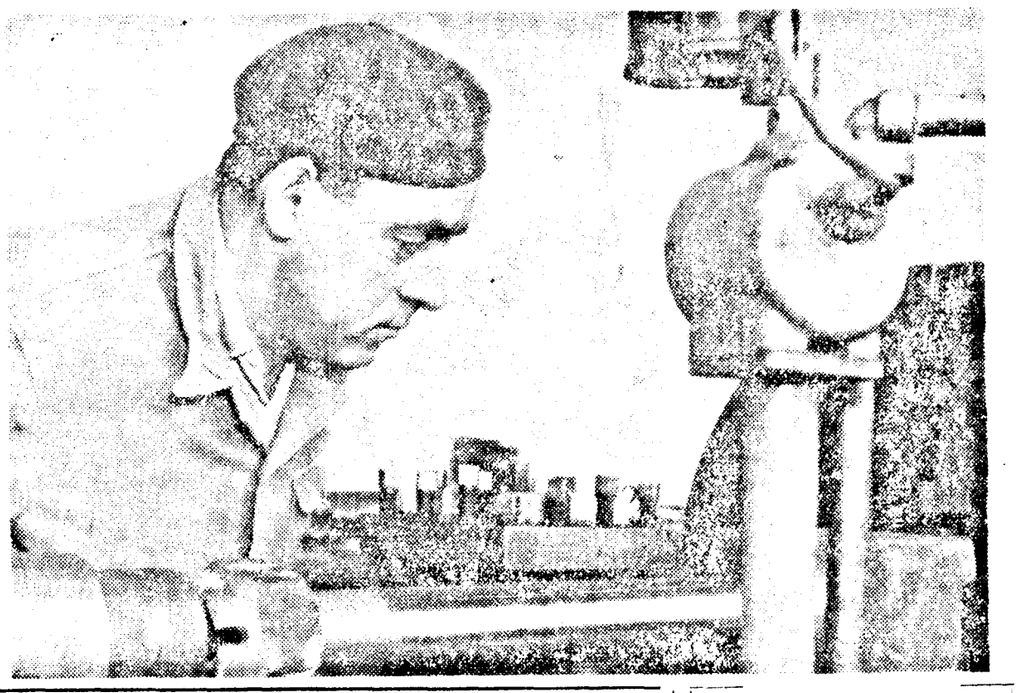

Felvételünk a Vagongyár 2. számu részlegén készült Munteanu Nicolae kommunista esztergályosról, akit nemcsupán az tett népszerüvé az üzemben, hogy rendszeresen tulteljesiti normáját, átlagban mintegy 18—20 százalékkal, hanem az is, hogy rendkivül pontos, jóminőségü munkát végez. Innen az a megbecsülés, amelyet a vállalat vezetősége és szaktársai iránta tanusitanak.

ÜTEMESEN, HAJRÁ NÉLKÜL AZ ELSŐ NAPOKBAN

A Vagongyárban

városunk legnagyobb ipari üzemében, ahol a sokféle vagonok készülnek s ahol az elmult esztendőben is a legütemesebben haladt a munka, 20 nap után ismétlődnek a sikerek. A Vagongyár munkaközössége össztermelési tervét ezidő alatt 66 százalékban, mig készáru tervét 64,92 százalékban váltotta valóra, ami máris tulszárnyalást jelent.

A tervező és koncepciós osztályon is fürgén futkos a hegyes ceruza a kifeszitett rajzpapiron uj tervek születnek. Korszerüsitik a sorozatgyártásban lévő vagonokat, ki- és berakodásuk gépesitését tervezik, mivel azt akarják, hogy a vasuti közlekedés egyre gyorsabban bontakozzék ki, s a fékbérek is csökkenjenek. Ugyanakkor uj, nagy teherbiró képességü vagonokat terveznek, melyek az ország hatalmas épitőtelepeire szállitják majd a különböző nagy önsullyal rendelkező berendezéseket.

A mezőgazdaság gépesítői

is fokozott lendülettel kezdték az esztendőt. Annak ellenére, hogy a Gépjavitó Üzemben számtalan uj termék sorozat-gyártását inditották be, a terv mégis ütemesen, napról napra valóravált. A mezőgazdaság gépesitői az első két dekád után az össztermelési tervet 67,07, mig a készáru tervet 67 százalékban teljesitették, az első havi előirányzathoz viszonyitva. Továbbra is lendületesen bontakozik ki a traktormotorok javitása, a mezőgazdasági gépek cserealkatrészeinek gyártása és más mechanikus berendezések előállitása. Mint uj termék szerepel vállalatukban az S 65-ös traktorra szerelhető Buldozer-tipusu felszerelés, hidraulikus próbapadok és légsüritők bejáratását szolgáló mechanizmusok. Ezen kivül marógépekhez szükséges segédfelszereléseket, kalapácsos darálókat és malomfelszereléseket is készitenek.

Rendezvények a Román Fejedelemségek Egyesülése évfordulójának alkalmából

Százhét esztendő választ el 1859. január 24-től. A történelmi esemény évfordulóját ünnepeljük, erre emlékeznek városunk dolgozói, az iskolák tanulói.

A városi néptanácsnál

Szombaton délután az Arad városi néptanács dolgozói a diszteremben gyültek össze, hogy meghallgassák az Egyesülésről szóló előadást.

A Román Fejedelemségek Egyesüléséről, amelynek 107. évfordulóját ezekben a napokban ünnepeljük, Cojocaru Simion elvtárs, a városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, a városi pártbizottság bürójának tagja, beszélt. A szónok hangsulyozta a Fejedelemségek néptömegeinek harcát, amelyek, a kor hazafias szellemü értelmiségieinek támogatásával, az Egyesülés igazi megvalósitói voltak. Az előadó ezután kiemelte a román népnek az Egyesülést követő harcát. A román nép törekvései valójában 1944. augusztus 23. után váltak valóra, amióta a Román Kommunista Párt vezetésével hazánk valamennyi dolgozója egységben él, valóban szabad és boldog országban, önfeláldozással munkálkodva a szocialista épités kiteljesitéséért.

A 2. számú liceumban

Az ötödik óra végét jelezte a csengő. Valamennyi osztályban már türelmeltenül várták az utolsó óra elteltét. S a szokástól eltérően a folyosókon, a tantermekből kifelé áradó gyerekseg nem a kijárat, hanem az első emeleten lévő diszterem felé igyekezett. A tágas terem ezuttal kicsinek bizonyult a diákok befogadására. Valamennyi széksort megtöltötték, s itt-ott még álltak is. De valamennyien jelen akartak lenni az ünnepi gyülésen, amelyen ezuttal a történelem és irodalom órákon már ismert eseményről hallottak: a Román Fejedelemségek Egyesüléséről. S bár csaknem valamennyi osztályban tanultak már a román nép történelmének e kimagasló fejezetéről, annak történelmi szükségszerüségéről, ismerték előkészitésének körülményeit, a szombat déli ünnepi gyülésen mégis sok ujat hallottak a százhét évvel ezelőtti történtekről. Mindvégig feszült érdeklődéssel követték Popescu Lidia tanárnő szavait, áki felelevenitette az Egyesülés körülményeit, kiemelte jelentőségét.

A történelmi tények felelevenitése után a 2. számu liceum diákjai ünnepi müsora következett.

A textil szakmai iskola

gyüléstermében a szokásostól eltérő összejövetelt tartottak az iskola tanulóinak és a tantestületének részvételével. Az ünnepi gyülés szónoka Chisa Adrian tanár elvtárs kimagasló eseményről emlékezett meg, a Román Fejedelemségek Egyesülésének történelmi tényéről, azokról a távlatokról, amelyeket az Egyesülés nyitott meg a román nép előtt. Beszédében kitért arra is, hogy mit jelentett a felszabadulás hazánk népének életében, hangsulyozta, hogy az Egyesülés eszméi tulajdonképpen teljes mélységükben csak a felszabadult országban válhattak valóra.

Az előadás után a diákok az Egyesülés Horaját énekelték.

A kereskedelmi iskolában

pénteken az utolsó tanitási óra befejezése után gyültek össze a tanulók a diszteremben. Rajtuk kivül jelen voltak tanáraik, szakoktatóik is. Az ünnepi gyülés résztvevői Rosuț Nicolae tanár elvtárs szavait figyelték élénk figyelemmel. Itt is a 107 évvel ezelőtti történelmi eseményről emlékeztek meg, arról, hogy mit jelentett 1859. január 24-e a román nép életében. Valamennyien átérezték, hogy ez a nap aranybetükkel iródott be népünk történetébe.

Az ünnepi beszédet versek, énekszámok követték.

Bukaresti tudósítás

A Központi Katonai Múzeumból

Az ünnepvárás jellegzetes külsőségeit viseli magán ez a nagyjelentőségü kulturális központ. Átrendezett termek, több kiállitási tárgy, nagy érdeklődés, eseménydus órák, napok... Ez a jellemző a muzeumra. A Román Fejedelemségek Egyesülése 107. évfordulója előtti napokban megszaporodott a csoportos látogatások, előadások, megbeszélések száma is. Diákok és katonák, munkások és intézmények dolgozói, háziasszonyok és egyetemi hallgatók csoportosan és „magánosan" keresik fel, szemlélik az ország történelmének nagyjelentőségü, itt kiállitott dokumentumait. Mert ahány tárgy, annyi történelmi érték, annyi beszédes bizonyságtétele az ősi harcoknak, a napfényes máért is vivott küzdelmeknek.

...Az első országzászló: „Reprezentanții României v-au incredințat stindardul" ezek a szavak olvashatók az Egyesitett Fejedelemségek 1859-ből származó első zászlaján. Az 1863-beli nemzeti zászlón meg a következő sorok állnak: „A Fejedelemségek Egyesülése — a románok öröme. Éljen I. Alexandru Ioan". Mindkét zászlón ott az ország cimere is. S Theodor Aman monumentális festménye „Az Egyesülés kikiáltása" mellett a muzeum leglátványosabb, legmegkapóbb tárgyai.

...Az Egyesitett Fejedelemségek első uralkodójának személyes tárgyait külön vitrinben helyezték el. Toll, pisztoly, diszes kés, kis kürt... Toll és fegyver — a két fontos szerszám. Az egyikkel névjegyezte a nagyfontosságu reformok okiratait, a másikkal meg ellenségei ellen küzdött... A terem másik részében a Ruginoasa palotából átszállitott butorokat állitották ki. Valamennyin ott az ország cimere, a fejedelem vésette beléjük.

Mihail Kogălniceanu, I. Em. Florescu az egyesités ügyének másik két halhatatlan alakja. Emléküket ugyancsak idézik az itt kiállitott tárgyak, dokumentumok.

...Az ország első katonai kitüntetése, „Románia Csillaga Érdemrend" Cuza fejedelem idejéből való. Mellette a „Pro Virtute Militari" kitüntetés ugyancsak abból az időből. S kiknek a mellén csillogott? A bátrakén, akik 1848. szeptember 13-án a Dealul Spirii harcokban hősiességről, önfeláldozásról tettek tanubizonyságot. Ezeket később, hálából ajándékozta nekik a fejedelem.

„A zászló Romániát jelenti, azt a megszentelt földet, amelyet ősapáink vérrel áztattak, s amelyet a dolgozók verejtéke tett dusan termővé. A zászló ugyanakkor az ország multja, jelene és jövendője is, Románia egész történelme". Alexandru Ioan Cuza 1863. szeptember 1-én a Cotroceni fensikon ezeknek a szavaknak a kiséretében nyujtotta át az egység-zászlót a katonai alakulatok parancsnokainak. Közülük négyet is őriznek. Épek, az idő vasfogának nyoma mit sem látszik rajtuk... „Becsület és haza" — egyiken ezek a szavak olvashatók. Az Egyesülés nemes eszméjét, korszakalkotó szerepét idézi itt minden tárgy, minden muzeális dokumentum, s a néptömegek óriási szerepét ebben a történelmi müben. Mert hisz Havasalföld és Moldova Egyesülésének tulajdonképpeni aktusát a néptömegek vitték véghez. Miközben Iasiban Alexandru Ioan Cuzát választották meg fejedelemnek s amikor Bukarestben a reakciós választmányi gyülés már arra készült, hogy a maga jelöltjét kényszeritse a választókra, a bukaresti nép az éhbéres parasztokkal egyetemben összegyült a Mitropoliei dombon, körülvette a választmányi gyülés épületét és arra késztette a benti embereket, hogy ugyancsak Alexandru Ion Cuzát kiáltsák ki fejedelemnek. Visszhangzott a terem a tapsvihartól és az éljenzéstől. S elsodró erővel válaszolt rá a tömeg a Mitropolia udvaráról, a tömeg, amely nemcsak a katedrális környékét töltötte meg, hanem a környező utcákat is.

Ezeket a boldog ünnepi perceket is idézik a Központi Katonai Muzeum emléktárgyai, azokat a dicső időket, amelyeknek oly fontos szerepük volt Románia további fejlődésében s igy napfényes jelenünkben, egyre fejlődő, gazdagodó, szeretett hazánk jövőjében is.

Kolozsi Márton

Tudományos ülésszak a történelmi évforduló alkalmából

Szombaton az Akadémia aulájában Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája és a Bukaresti Egyetem tudományos ülésszakot rendezett a Román Fejedelemségek Egyesülésének évfordulója alkalmából.

Az ülésszakon részt vettek akadémikusok, akadémiai levelező tagok, főiskolai tanerők, tudományos kutatók, kulturális és müvészeti dolgozók.

Megnyitó beszédet Ilie Murgulescu akadémikus, az Akadémia elnöke mondott.

Közléseket terjesztettek elő: A. Otetea adákémikus: „A román fejedelemségek egyesülése"; V. Maciu professzor, az Akadémia levelező tagja: „A társadalmi osztályok álláspontja a román fejedelemségek egyesülésével kapcsolatban"; C. Bodea főkutató: „A románok nemzeti egységért folytatott forradalmi harcának mozzanatai (1835—1848)"; D. Berindei főkutató: „Az ad-hoc gyülések történelmi helye"; Gh. Zane professzor, az Akadémia levelező tagja: „Az egyesülés gazdasági problémái Alexandru Ioan Cuza 1859. december 6-i üzenetének fényében"; N. Adăniloaie osztályvezető: „A parasztság és Cuza fejedelem"; Al. Piru előadó tanár: „A román irodalom az egyesülés korszakában"; C. Giurescu professzor: „Cuza fejedelem a román nép emlékezetében"; R. Pantazi, a filozófia doktora: „Az egyesülés a korabeli ideológia tükrében".

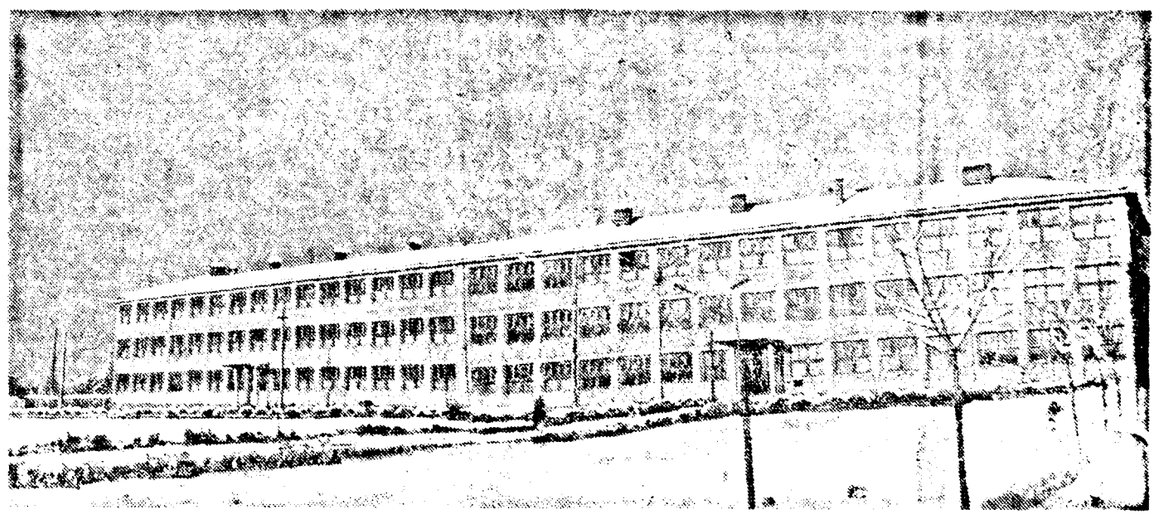

A Krisána tartományi Margittán az elmult évben uj középiskola épült.

„Egyek vagyunk, egytestvérek"

(C. Boliac)

Vasile Alecsandri

Az egyesülés HÓRÁJA

Talpra most, hej, kéz a kézben
Mind, aki román egészen.
Csapjunk kezet ma a hórán
Végig a nagy román rónán!

Gaz ne nőjjön több a réten!
Bosszu köztünk sose légyen!
Emberségre igyekeztünk,
Annak keljen rügye köztünk!

Hej, te szomszéd, havaselvi,
Mért ne tudnánk egyesülni,
Vagy a közös sorsra bátran,
Vagy testvérnek a halálban!

Aki egy, az egyre gyönge
Akár bura, vagy örömre.
De már erős, aki kettő
S ellene is kevesebb nő!

Egy a kettőnk édesanyja,
Egyek lettünk szemre, hangra,
Egy élőfa két kis ággal,
Két szem egyazon világgal.

A nevünk is csak egyforma,
Egy nekünk a világ sorja,
Testvérem vagy, ugye, testvér
S szivünkben egy a sebes vér!

Jer a Milkov-partra nyomban,
Szikkasszuk ki egyhuzomban
S az országut átaljárjon,
Mi elkertelt, a határon!

Legyen egyszer végre ünnep,
Fényes napunk nézzen minket,
S csapjunk kezet ma a hórán,
Végig a nagy román rónán!

Szemlér Ferenc fordítása

Mihail Sadoveanu

CUZA FEJEDELEM

Napközben felengedett a fagy és a szánkóut elromlott. Nehezen jutottunk előre, a szán csikorgva surolta az országut kavicsát. Időnként hangos szóval nógattam a lovat és az ilyenkor nekiiramodott, ügetni kezdett a távol feketéllő falu felé, amely felett bágyadt pára lebegett az alkonyi ragyogásban.

Mire megérkeztem, egészen besötétedett. Itt-ott fény szürődött ki a házikók ablakán. Végtelen csend telepedett a falura, még kutyaugatás sem hallatszott. Lépésben hajtottam. Elhaladtam a templom mellett, amely óriás árnyékként meredt az ég felé. Aztán egy kanyarulatnál hirtelen egy nagyobb épülettel találtam magam szemközt. Teljesen ki volt világítva, mintha mosolygott volna a nagy csendben és magányban. Az ablakokban utolsót pislákoltak a gyertyák az agyagtartókban. Lovam váratlanul megállt. A szánkóval megkerültem egy kis halom üszköt, amely már alig füstölgött.

Eszembe jutott: aznap ünnepelték mindenütt az országban, hogy fél évszázad telt el az egyesülés óta. De sehol senki. A városházán egy moccanás sem hallatszik, az utcák kihaltak. Csak a ló csengetyüje koccan meg finoman minden lépésnél a csendben.

A kocsma nem volt nyitva és ezen nagyon csodálkoztam. Váratlanul azonban bosszus emberi hang ütötte meg a fülemet. Fegyveres ör tünt fel a hó fényében. Később egy ember bukkant elő, megállt az ut közepén és egyre csak mormogott valamit méltatlankodva. „Végre egy jótét lélek" — gondoltam magamban.

Ugy látszott, rám vár. Ahogy közelebb értem, észrevettem, hogy enyhén imbolyog és hadonászik. Hirtelen odakiáltott:

— Hé, jóember ne hajtson rám!... Megrántottam a gyeplőt, a ló megtorpant. Az atyafi ismét elkurjantotta magát:

— Ki az ott?

Válaszoltam:

— Idegen vagyok itt, szállást keresek éjszakára...

A falusi felem közeledett. Megállt a szánkó mellett, oldalt fordította a fejét, hogy jobban lásson.

— Hová valósi?

— Roman-i.

— Olyan tanár féle...

— Igen. Haza igyekszem, a szüleimhez, a hegyek közé.

— Ugy! — mondta, miközben egyik ujját a magasba emelte. — Nagyon jó, nagyon jó! Szóval szállás kellene? Nagyon jó!

— Igen! Nem mutatná meg, hol lakik a pap vagy a tanító?

— Hm! Na, majd elvezetem... Induljon csak, én meg itt megyek maga mellett, elvezetem hozzánk... Majd nálunk tölti az éjszakát. Látja, jókedvem van. No és... Lagziból jövök... Maga szállást keres. Szégyen lenne, hogy olyan gazda mint én, ne lássa vendégül... Ne törődjön azzal, hogy lagziból jövök, hajtsa csak a lovát.

Örvendtem ennek a találkozásnak. Rögtön láttam, hogy tekintélynek örvendő gazdaemberrel van dolgom, noha aznap jócskán felhajtott a garatra. Magas, jókötésű férfi volt. Utközben egyre tapogatta, simogatta hosszu bajuszát. Megtudtam, hogy Dumitru Vamanu-nak hivják.

Ott gyalogolt a szánkó mellett és folytatta a beszélgetést:

— Már megkövetem... nem fagadom, egyre huz le a fejem. De ami a fő, a süvegemet még sosem vesztettem el... — és ravaszul rám hunyoritott.

Megkérdeztem:

— De ma volt... egyesülési ünnepség is...

— Hogyne... Hooógyne! — válaszolta Dumitru Vamanu. — Megünnepeltük az egyesülést. Cuza fejedelem egyesült velünk és igazságot tett az országban.

— A moldovaiak egyesültek a munténiaiakkal — egészitettem ki bátortalanul.

— Ugy... ugy... ugy... — felelte ártatlan derüvel Dumitru bácsi. — Azt mondta: Legyen igazság és egyesülés — és lett is!... No, igen, a biró kivilágitatott egy kicsit... Hooó! Megállni, megérkeztünk... Várjon, nyissam ki a kaput, hogy behajthasson...

Tágas falusi udvarba kerültem. Dumitru bácsival együtt kifogtuk a lovat, majd bekötöttük az istállóba az ő két lova mellé. A gazda hozott neki szénát. A szánkót az szin alá tolluk. Előbb még bekukkantott a sövény mögé, ahol a takarmányt tartotta, megnézte a juhokat a karámban, aztán barátságosan befelé invitált:

— Tessék, kerüljön beljebb! Már megbocsásson, szivesen megkináljuk, abból, amink van.

Beléptem a házba. Fiatal, barna asszony állt fel a tüzhely mellől. Egy másik székről fehér szakállu, élénk tekintetü, töpörödött öregember fordult felém.

— Az apósom! — szólt vidáman a gazda. — Ez meg a feleségem. Előre küldtem: készitsen egy kis sült disznóoldalast. Gusztusom támadt rá... Kóstolja meg majd maga is... De hol vannak a gyerkőcök?...

— Lefeküdtek a kemencepadkára... — mondta mosolyogva az öreg.

— Mindössze három van — vette át a szót Dumitru bácsi —, de még alig látszanak ki a földből. Mit tudnak ők a világról? Ahogy beesteledik, ragad le a szemük...

Egy ideig mindenki hallgatott. Az asszony járt-kelt a házban. Feltette a puliszkát a bográcsra, majd a kanállal megforgatta az edényben piruló sültet. Szelid fényt szórt a lámpa a barátságos helyiségben. A tartón glédában sorakoztak a ruhák, a falakat szőnyegek borították.

— Én kissé pityókás vagyok... — mondta mosolyogva a gazda —, de maga ne is törődjön ezzel...

A vénember ott ült a kis széken és némán figyelt engem. Aztán megkérdezte: hova valósi vagyok, hová igyekszem? Neki is voltak ismerősei abban a faluban, ahová tartottam.

— Fiatal koromban sokfelé megfordultam az országban... — mondta bólogatva, a tüzbe révedt tekintettel.

A gazdaaszony eközben megteritette a háromlábu asztalt. Tiszta deszkalapra boritotta a puliszkát, s odatette a lábasban sistergő sültet. A férfi maga mellé állitott egy kancsó bort. Az öreg a szentképek felé fordulva keresztet vetett, majd igy szólt hozzám:

— Tessék, tartson velünk...

Miután elköltöttük a vacsorát és melegség járt át a néhány pohár bortól, barátságosan elbeszélgettünk a tüzhely mellett. Az asszony halkan tett-vett körülöttünk.

Kisvártatva megkérdeztem az öreget:

— Mondja, apóka, volt-e a kivilágitáson?

— Nem voltam — válaszolta fátyolozott hangon —, de hallottam, hogy rövid istentiszteletet tartottak Cuza emlékére. Kétszer én is láttam őt.

— Kit, Grigore apó? Cuza fejedelmet?

— Igen. Éppen ma gondoltam arra: mégis csak jó, hogy a fiatalok közül emlékezik rá egyikmásik...

— Hát, Grigore apó, az egész országban megünnepelték az egyesülést.

Az öreg rövid ideig hallgatott, anélkül, hogy rám tekintene. Aztán bólintott.

— Persze, Cuza fejedelem igazságot tett és földet adott nekünk.

Ismét csend támadt. A hatóságok elrendelte kivilágitásos, szónoklatos ünnepségek jutottak eszembe, amelyeket egy nép életében beteljesült nagy eseményért rendeztek — és ugyanakkor az egyszerü hála, amellyel ebben a házikóban egy hajdan volt férfiura gondoltak...

Hirtelen elérzékenyültem. És Grigore apó, mintha most ébredt volna álmából, mesélni kezdte, „hogyan látta ő kétszer Cuza fejedelmet". Figyeltem szavait, közben arra gondoltam, hogy az ország megalázott halandói közül sokan látták egykoron a népnek azt az uralkodóját és mint Grigore apó akkor este, sokan emlékeztek a multra.

Mély, siri csend borult a házra.

— Egy alkalommal — kezdte az idős ember — a malomból igyekeztem hazafelé... Alkonyodott.

Az ökrök mellett bandukoltam. A csőszkunyhó közelébe érhettem, amikor csörgő hangját hallottam mögöttem. Hátra nézek, hát egy lovas fogat... A bakon egy parasztember, szürben, fején báránybőrkucsma... Gondoltam: „Nem lehet valami nagy bojár... Nem huzok félre a szekérrel az árokba. Mit püföljem hiába az ökröket"... Amikor utolér a fogat, megint megfordulok... Kereskedő-féle ember ült benne... Szerzetesre emlékeztető posztóruhában... Rám néz. — Adj Isten, bátyám! — mondja. — Jó egészséget urságodnak is! — Mi a neve ennek a falunak? — Dumbrăveni — feleltem. Aztán arról kérdez engem, ki itt az ur, ki a biró és más effélét. A kocsis megállitotta a lovakat. Én is megállitottam a szekeret. Kérdi a kereskedő: — Aztán hogyan jönnek ki a bojárral? — Hát uram, ha az, aki kérdi, tudná, bizony nem kérdezné... — mondom. — A bojár az bojár, mi meg parasztok... Mit tehetünk? — Mire ő csak ennyit válaszolt: — Hm! — Bánatosan rám tekintett, mintha igy szólt volna: Bátyám! Keserü és könnyáztatta kenyeret eszik a nép! — Ránézek. Mi lelte ezt a kereskedőt, hogy szóba elegyedik velem? — gondolom. — Ismét megszólal: — Na és a biró, hogy bánik magukkal? — Hát, uram, mondom, a biró közülünk való... Nyuzza a népet... Én egyszer már kifizettem az adót, de ő ujból követeli. Azzal fenyeget, ha nem fizetek, elveszi az ökreimet... — Ugy? — Igen bizony! — Hát — mondja ő — hallotta a szólásmondást: Ki vájta ki a szemedet? — A testvérem. — Persze, azért vájta ki olyan mélyen... — Én csak álltam és néztem rá. De olyan szelid hangon beszélt és olyan volt a tekintete, hogy kezdtem panaszkodni neki, mi mindent kell elviselnünk... Aztán igy szólok: Uram, a mi régi igazságunk bizony meghalt, a fejedelem pedig semmit sem tud róla...

Elmosolyodott a kereskedő. Később felkerekedtünk és behajtottunk a faluba... Esteledett. A biró éppen kilép a házból, hogy induljon a kocsmába. Mondom: ez itt a biró... Leszáll a kocsiból a kereskedő és megállitja a birót... — Igaz-e — kérdezi tőle, — hogy maga biró uram, kétszer is beszedi az adót az emberektől? Vajon ők nem ugyanolyanok, mint maga, nem egyforma a törvény? Hogy tehet ilyesmit? — De kicsoda maga? — kiáltott rá a biró. — Honnan vesz hozzá jogot, hogy ilyeneket kérdezzen? Mert tudom, hogy nem lehet sem parancsnok, sem fejedelem... De bizony a fejedelem vagyok!... mondta mosolyogva a kereskedő. És ahogy tágra nyitom a szemem, tényleg ráismerek a fejedelemre. És megismerte a biró is...

Grigore apó csöndben, elégedetten elmosolyodott, mintha ez a régi történet most megismétlődne.

— Másodszor — folytatta hosszabb szünet után az öreg — sokkal később láttam a fejedelmet, miután összefogtak a bojárok, hogy elvegyék tőle a kormányzást... Hallottuk, hogy idegenbe kellett távoznia és ott a bánat elsorvasztotta. Halála után hüséges emberei vissza hozták az országba, hogy Ruginoasara kerüljön...: Az a hir járta a falvakban, hogy vonattal hozzák a fejedelmet, Burdujeni felé... Nyár volt, meleg és szép. Zöldelltek a mezők... És ahogy elterjedt a hir, a falvakból mindenünnen utrakélt a nép, hogy várja a vonatot az állomásokon... Én is két postajárásnyi utat tettem meg azon az éjszakán, hogy megvárhassam Liteni-i állomáson... Vasárnap volt, rengeteg ember gyült össze a vágány két oldalán... Jó ideig várakoztunk, mig nagysokára feltünt a vonat, lassan jött, egészen lassan, mint a temetésen. És amerre a szem ellátott a vasutvonal mentén, némán álltak az emberek, fedetlen fővel. Ahogy elhaladt a vonat ők is lassan nyomába szegődtek. Liteni állomáson meg is állt. A fejedelem feküdt a koporsóban, virágkoszorukkal és fekete leplekkel diszitett nyitott vagonban... A vonat megállt, s akkor a nép előzönlötte: öregek, asszonyok, gyerekek, férfiak — mind-mind odafurakodtak, hogy láthassák és megcsókolják...: Én is felkapaszkodtam — és láttam milyen szép, daliás férfi volt... És milyen fiatal... Mintha aludna...: Mintha mosolyogna, mint akkor este, amikor ott állt szemközt a biróval és mosolygott. Oly bánatos lettem, hogy eleredt a könnyem... És azok, akiket földhöz juttatott, azok, akiknek igazságot tett és akkor ott voltak — mind sirtak... A tömeg egyre csak vonult, csókolta öt és fejet hajtott előtte... Aztán ismét elindult a vonat, rajta a koporsóval, vetésektől zöldellő földek között, amelyeket ő adott az embereknek.

Elindultam én is a többivel együtt, hajadonfőtt, a vasutvonalon —, hogy mi is ott legyünk és lássuk a sirjában is, ottan...

A falvakban pedig akadt biró meg csokoj, aki biztatta a legényeket; hogy ne hagyják ott a hórát — táncoljanak csak, huzassák a cigánnyal, hisz ünnep van...: A fiatalok azonban az öregekre hallgattak, és elmentek megnézni az uralkodót...

Grigore apó már rég befejezte elbeszélését. Takaróba burkolózva feküdtem a nagy ágyban, de sehogy sem tudtam elaludni; szüntelenül magam előtt láttam, szomoru mosollyal az arcán, behunyt szemmel, mintegy álomképet, a nép uralkodóját.

Farkas Tibor fordítása

AL. I. CUZA. A. Strixner litografiája (1861). (Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának gyüjteménye).

N. GANE

Ragyogó nap

Fálticeniben, szülővárosomban abban az időben népes fiatal nemzedék élt, tagjai között két-három testvért is találhattunk. Összesen lehettünk talán negyvenen. Gyermekkori kapcsolatok füztek bennünket egymáshoz és lelkesedéssel karoltuk fel az Egyesülés nagy és megváltó eszméjét.

Valamennyien készek voltunk feláldozni vagyonunkat, saját magunkat ennek az ideálnak a valóraváltásáért, amelyet ragyogó napnak tekintettünk hazánk egén.

Oh! Istenem, mily magasra szárnyalt akkor a lelkünk! Mennyi hévvel, bátorsággal, önfeláldozással munkálkodott valamennyiünk a román nemzet megujhodásának magasztos célkitüzéséért.

Az ujjászületés erőteljes fuvallata járta be az országot és semmilyen akadály nem állhatott utjába!

És mégis a győzelem nem volt egészen bizonyos, mert elszánt ellenséggel álltunk szemben, külföldön és belföldön egyaránt.

Idehaza a régi kiváltságos osztállyal találtuk magunkat szemben. Ez az osztály ellenzett minden haladást, nem értett meg semmilyen nemes, hazafias eszmét. Ők nadrágosoknak, bonzuristáknak neveztek bennünket és ilyen és ehhez hasonló érvekkel igyekeztek meggyőzni, mint:

— Tudjátok-e mi vár rátok, ha teljesülnek a ti őrültségeitek? Megszüntetik a bojár rangokat, katonáskodnotok kell, és adót kell majd fizetnetek!

Sehogy se ment a fejükbe a honpolgári egyenlőség fogalma, az ország sorsa pedig szerintük az volt, hogy mindörökre török jennhatóság alatt maradjon...

Ilyen emberek, akik ilyen eszméket vallottak, nem jelentettek komoly akadályt nekünk, ha nem támogatják őket külföldről.

(Részlet a Pagini răzlețe cimü kötetből, 1901.)

Cezar Boliac

Az egyesülés ünnepén

— Részlet —

Nyujtsa markát kézfogásra,
Nyujtsa mindenegy román ma,
E közös szép ünnepélyen
Lejtsünk táncot kéz-a-kézben.

Te, kinek hazája Moldva,
Indulj vélem, összefogva,
Legyünk egyek valahára,
Egyek életre-halálra.

Mint ikerpár, ugy találunk,
Egy anyánk volt, egy az álmunk,
Kettő ily hasonló nincs több,
Két fenyő nem összeillőbb.

A te neved — az enyém is,
Amitől félsz, félek én is,
Egyek vagyunk, egytestvérek,
Mindkettőnkben egy a lélek.

Jöjj a Milkovhoz le, gyorsan,
Száritsuk ki szomju kortyban,
Lejtsünk táncot, sorba állván,
Két országnak volt határán...

Kiss Jenő fordítása

Mihail Kogălniceanu:

A NÉP MŰVE

AZ EGYESÜLÉS DOLGABAN, URAIM, SENKI JOGÁT EL NEM ISMEREM, HOGY AZT MONDHASSA, AZ Ő EGYÉNI TETTE, KIZÁRÓLAGOS TULAJDONA; AZ EGYESÜLÉS AZ EGÉSZ ROMÁN NEMZET ERŐTELJES CSELEKEDETE... ÉS ÉPPEN EZÉRT, URAIM, NEM HOGY EGY EGYSZERŰ RÉSZVEVŐNEK, HANEM MÉG AZ URALKODÓNAK SEM ISMEREM EL S TÖRÖM MEG, HOGY AZT MONDJA, Ő EGYEDÜL VITTE VÉGHEZ AZ EGYESÜLÉST. NEM, URAIM, AZ EGYESÜLÉST A NÉP VITTE VÉGHEZ...

(Parlamenti beszéd-részlet, 1863)

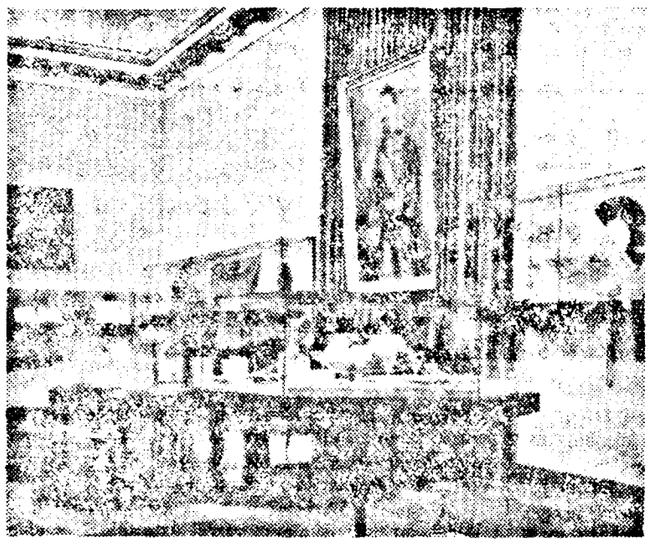

A Iasi Egyesülési Muzeum emlékterme.

Majtényi Erik

Gyűrűzz fel ének

Gyűrűzz fel ének, simulj dallam,
előbb csak sejtetőn, csak halkan,
de aztán törj fel olthatatlan.

Tavasszal rügyet morzsolj, ősszel
édesedj a duzzadt gyümölccsel,
és télen békességgel töltsd el.

Mikor a nap végsőt parázslik,
rezegtesd halkulón, sokáig
a nyári alkony furulyáit.

Borítson Moldva árnyas tölgye,
ringasson Erdély bársony zöldje,
ébresszen a Prahova völgye.

Lobbanj fel, tornyosulj fel dallam
az erdőt borzoló viharban,
s a napfényben, a szürt aranyban.

Légy csillogó, akár az ünnep,
erőnk növelni sose szünj meg,
ragyogd be szabad életünket.

Légy munkánk forró érverése,
fegyvereink érces csengése,
multunk fénye, jövőnk vetése.

Szólj, s benned ujult létre éled
a dojna és a virágének,
himnusza a testvériségnek.

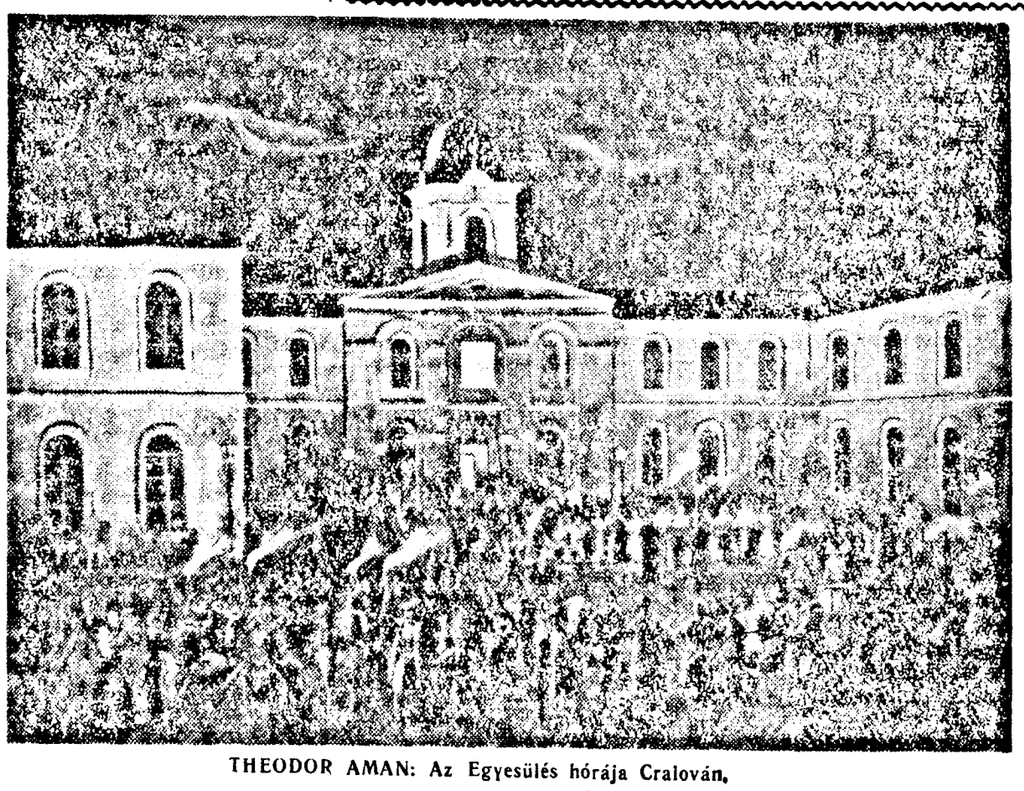

THEODOR AMAN: Az Egyesülés hórája Cralován.

Falusi könyvhónap

Február 1 és március 1 között ismét megtartják a hagyományos Falusi Könyvhónapot. Ebben az időszakban a falusi művelődési otthonok, iskolák és könyvtárak találkozókat szervezenek írókkal, mezőgazdasági szakemberekkel, tanácskozásokat könyvtárosokkal, irodalmi versenyeket tartanak stb. Az említett akciók célja a mezőgazdasági témáju könyvek és brosurák terjesztése és népszerüsítése. Ezekben a napokban a különböző könyvkiadók több milliós példányszámban több mint 150 uj könyvet és brosurát küldenek szét az ország minden részébe.

Várható időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, január 23-án változó idő jobbára felhős égbolttal. Helyenként havazás, havas eső lehetséges. Mérsékelt nyugati szél. A levegő hőmérséklete napközben minusz 2 és plusz 3, éjjel pedig minusz 5 és minusz 10 fok között váltakozik, reggel és este ködképződés.

A következő három napon: változó, csapadékos idő, a hőmérséklet emelkedik.

Minisztertanácsi határozat a zöldségfélék, a korai és nyári burgonya értékesítési rendszerének megjavitásáról

A Minisztertanács nemrég hozott határozatában ujabb intézkedéseket állapitott meg a zöldségfélék, a korai és nyári burgonya értékesitési rendszerének megjavitására a termelés ösztönzése, a lakosság és az ipar jobb ellátása érdekében. A határozat rámutat, hogy a fenti termékek állami alapját az állami mezőgazdasági egységek termése és azok a termékek fogják alkotni, amelyeket az állami kereskedelmi szervezetek, a fogyasztási szövetkezeti szervezetek, az Élelmiszeripari Minisztérium és a Külkereskedelmi Minisztérium alárendelt vállalatai szerződésileg lekötnek vagy felvásárolnak a mezőgazdasági szövetkezetektől, azok tagjaitól és az egyéni termelőktől. Az éttermek, étkezdék és más kollektiv fogyasztók szerződéses alapon közvetlenül vásárolhatnak zöldségféléket és gyümölcsöt a mezőgazdasági szövetkezetektől és felvásárlás utján ezek tagjaitól és az egyéni termelőktől.

Azok a mezőgazdasági szövetkezetek, amelyek szerződéseket kötnek, hosszu lejáratu beruházási hiteleket és rövid lejáratu termelési hiteleket, valamint pénzelőleget, fütőanyagot és hőenergiát kaphatnak gőz és melegviz formájában termelési szükségletekre, melegágyak és üvegházak létesitésére. Számos terméknél bizonyos időszakra stabil árakat állapitanak meg. Annak ösztönzésére, hogy zöldségféléket termesszenek olyan időszakban, amikor azokban hiány mutatkozik, megfelelő árakat irányoztak elő a leszállitott zöldségfélékért. Az előirt minőségben vásárolt, friss vagy mélyhütéssel tartósitott exporttermékekért prémiumot fizetnek a szerződéses és a felvásárlási áron felül. Ugyancsak prémiumot fizetnek az exportra készülő befőttek gyártásához szükséges kajszi- és őszibarackért, meggyért, cseresznyéért és földieperért, valamint a tartósitott állapotban exportált borsóért, zöldbabért és kornisonuborkáért.

A szerződést kötő szervezetek és vállalatok átveszik a termelők által felkinált azon termékeket is, amelyek a szerződésben előirányzott mennyiségen felül termettek a szerződéses területeken. Annak érdekében, hogy télen is nagy mennyiségü zöldségfélét biztositsanak, a szerződéskötő szervezetek, vállalatok és egységek a szerződésben lekötött vagy felvásárolt zöldségféléket megőrzésre a termelőnél hagyhatják, annak beleegyezésével és ebben az esetben a vásárlási áron felül megfizetik a közösen megállapitott tárolási költségeket.

Más intézkedések feladatokat irányoznak elő a minisztériumok és más szervezetek számára, a zöldségfélék és gyümölcsök szállitási feltételeinek megjavitása érdekében, mind a csomagolás és a szállitás operativ megszervezése, mind a speciális szállitóeszközök biztositása tekintetében.

A korai és üvegházi zöldségfélék és burgonya szállitására a jelen határozat előtt kötött szerződések érvényben maradnak lejártukig. Az uj rendelkezések előnyeit a termelők az 1966 évi terméstől kezdődőleg élvezhetik.

(Agerpres)

A Román Fejedelemségek Egyesülése — hazánk történetének nagyszerű eseménye

(Folytatás az első oldalról)

zetőinek — mint például M. Kogálniceanunak Moldovában és C. A. Rosettinek Havasalföldön — érdemük, hogy a tömegekhez fordultak.

Ha az Egyesülés kérdése szigoruan belső probléma maradt volna, aránylag könnyen meg lehetett volna oldani, mivel a vele szembeni ellenséges társadalmi erők jelentéktelen kisebbséget alkottak. A cári protektorátus, amelyet a krimi háboru idején számoltak fel, a török uralom, a Duna torkolati nagyhatalmak gazdasági és politikai érdekei, a „keleti kérdés" megoldása és a Román Fejedelemségek sorsa közötti kapcsolat azonban nagyjelentőségü nemzetközi kérdéssé változtatták az Egyesülést.

A nagyhatalmak által a Román Fejedelemségek sorsával kapcsolatban hozott határozatok kompromisszum jellegüek voltak és távol álltak attól, hogy kielégitsék a románok óhajait. A román kérdés, mely először az 1855. évi bécsi értekezleten került megvitatásra a párizsi békekongresszuson megállapodás tárgyát képezte. E szerződésbe a többi, között bevették egy európai bizottság felállitására vonatkozó határozatot, melynek feladata volt megvizsgálni a román fejedelemségek helyzetét és javaslatokat tenni átszervezésükkel kapcsolatban. Moldovában és Havasalföldön egy-egy divánnak volt a feladata dönteni a két ország jövőjéről. Moldovában sikerült kijátszani a reakció mesterkedéseit és a török-osztrák beavatkozás következményeit. Az Ad-hoc gyülések kifejezésre juttatták a nép törekvését az egyesülésre. De 1858 augusztusában a párizsi értekezleten összeült nagyhatalmak megtagadták az egyesülés jogát a fejedelemségek lakosaitól.

A Nemzeti Párt következetes akciója révén 1859 januárjában Moldova fejedelmévé választották Al. I. Cuzat, a 48-as harcost, aki haladó, egyesülés párti tevékenységéről volt ismert. Néhány nap mulva, 1859 január 24-én a havasalföldi Nemzeti Pártnak sikerült — a gyülés Dealul Mitropoliei székhelyét tizezer számban körülvevő nép nyomására — keresztülvinnie, hogy ugyancsak Al. I Cuzat válasszák meg Havasalföld uralkodójává. A nép lelkesedése leirhatatlan volt.

Al. I. Cuza kettős megválasztásának nagy visszhangja volt Erdélyben. „Mikor Cuzat fejedelemmé választották — irta Alexandru Papiu-Ilarian — az erdélyi románok lelkesedése talán még nagyobb volt, mint a Fejedelemségekben". A románok ügyének számos franciaországi, oroszországi és olaszországi barátja és támogatója köszöntötte ezt az eseményt, mely uj utakat nyitott a román fejedelemségek előtt.

Az 1859. évi Egyesülés — mely a néptömegek és a korabeli felvilágosult szellemek harca révén jött létre — az első lépést jelentette a román nemzeti állam kialakulásának folyamatában, amely a következő század második évtizedében teljesült ki, a románok által lakott valamennyi terület egyesülése révén.

Tovább folytatva és magasabb szinvonalra emelve népünk legjobb harci hagyományait, a munkásosztály, szövetségben a parasztsággal és a dolgozók legszélesebb tömegeivel, a Kommunista Párt vezetésével biztositották a szocializmus teljes győzelmét hazánkban, mely megteremtette a feltételeket szocialista nemzetünk felvirágoztatásához, szocialista államunk továbbfejlesztéséhez. Románia Szocialista Köztársaság, a városi és falusi dolgozók szuverén, független és egységes államában megtestesülnek népünknek a társadalmi és nemzeti szabadságra vonatkozó legmagasabb eszményei.

A bukaresti televízió műsora

Vasárnap, január 23

8.50 Reggeli torna. 9 A házlaszszony receptje. 9.30 Gyermekeknek. 11 Falumüsor. Délután 14 óra körül: közvetités a hollandiai Deventerből az európai gyorskorcsolyázó bajnokságról. 19 TV hiradó I. 19.15 Robin Hood kalandjai. 19.45 Riport film a hegymászókról. 20 Tudor Soimaru: Az Egyesülés története. Előadja a iasi V. Alecsandri Nemzeti Szinház. A szünetben rövid filmek. Befejezésül TV hiradó II, telesport.

Hétfő, január 24

19 TV hiradó I. 19.15 A fejedelemségek egyesülése, népünk történetének emlékezetes dátuma. 19.30 Ifjusági adás: Hazafias versek. 20 Irodalmi-müvészeti müsor a Román Fejedelemségek Egyesülésének évfordulója alkalmából. 21.20 Három festmény egy héten. 21.35 Telefilatélia. 21.50 A Soimăresti nemzetség (I. rész). 23 TV hiradó II, időjárásjelentés.

Szerda, január 26

19 TV hiradó I. 19.15 Tudományos adás. 20 Televizió szinház: Al. Mirodan: Nem volt hiábavaló. 21.30 A Soimăresti nemzetség (II. rész). 22.40 TV hiradó II, időjárásjelentés.

Csütörtök, január 27

19 TV hiradó I. 19.15 Gyermekeknek. 20 Az állatok életéből. 20.30 Nekünk, asszonyoknak. 21 Pályakezdés. 22.15 Gong. 22.45 TV hiradó II, időjárásjelentés.

Péntek, január 28

19 TV hiradó I. 19.15 Gyermekeknek. 20 A hét. 21 Avanpremier. 21.15 Tele-globus. 21.35 Film: Szeretek énekelni. 23.05 TV hiradó II, időjárásjelentés.

Szombat, január 29

19 TV hiradó I. 19.15 Gyermekeknek. 20 Teleenciklopédia. 21 Könnyüzene. 21.10 Felhivás keringőre. Közvetités Szófiából. 21.50 Film: A szent. 22.40 Lehár és Offenbach-müvek. 23.20 TV hiradó II, sport, időjárásjelentés.

Néhány mondatban

A hagyományos Monte Carlo-i rallyet a Citroen gépkocsival versenyző Toivonen—Mikander finn pár nyerte.

Az idei versenyen 192 gépkocsi indult Angliából, Franciaországból, Finnországból, a Német SZK-ból, Dániából, Hollandiából, Lengyelországból, Olaszországból, Svédországból és más európai országokból.

A versenyeredmények: 1. Toivonen—Mikander (finn); 2. Trautmann—Hanrioud (francia) Lancia-val; 3. Andersson—Dahlgreen (svéd) Lancia-val; 4. Neyert—Terramorsi (francia) Citroen-nel; 5. Cella—Lombardini (olasz) Lanciaval; 6. Slotemaker—Gorris (holland) BMW-vel.

☆

Január 31. és február 2. között rendezik meg Prágában Csehszlovákia nemzetközi asztalitenisz bajnokságát. A versenyen 15 ország 65 sportolója vesz részt. Ezek az országok a következők: Anglia, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Finnország, Franciaország, Német DK, Német SZK, Jugoszlávia, Hollandia, Lengyelország, Románia, Svédország, Magyarország és a Szovjetunió.

★

Az FC Santos, a világhirű brazil labdarugó csapat San Miguelben 2:0 (1:0) arányban győzött a Tucuman csapata ellen. A gólokat Pele és Pepe lötte.

★

Ron Clarke, a hires ausztrál atléta kisérletet tett a 10 000 m világcsucsának megjavitására. A Melbourne közelében lévő hamptoni stadionban megtartott versenyen a világrekorder másfél körrel előzte meg a többi versenyzőt, de csak 28 p 41 mp időt ért el (a világrekord 27 p 39,4 mp).

★

A Slovnaft Bratislava csehszlovák labdarugó csapat Costa Ricában vendészerepelt. Az első mérkőzésen a csehszlovák csapat San Joseban a helybeli Puntarenas csapatával játszott és 4:0 (1:0) arányban győzött.

★

Pénteken Predeal környékén a Polistoacan legjobb sizőink részvételével megkezdődtek az országos biatlon-bajnokság küzdelmei. A 20 km-es egyéni versenyen nagy meglepetésre C. Carabela (Brassói ASA) győzött 1 ó 27 p 36 mp idővel és egy hibaponttal, majd N. Bărbăsescu (Brassói ASA) következett 1 ó 28 p 25 mp-cel és 4 hibaponttal és Vilmos (Brassói Dinamo) 1 ó 33 p 28 mp idővel és 7 hibaponttal. Vasárnap bonyolitják le a 3x7,5 km-es váltót.

A Vörös Trikó gyárban egyre több fiatal sajátitja el a kötszövés technológiáját. Nemrég a Raschel részlegen tanultak a szakmai iskolások. Lailich Márla élenjáró kötszövőnő is szivesen foglalkozik az iskolás lányok nevelésével. Felvételünk egy gyakorlati órán készült.

Termesszünk nagy hasznot hozó gyümölcsöket

Hazánk földrajzi helyzete, éghajlati és talajviszonyai kiváló feltételeket biztositanak a gyümölcstermesztéshez, amely jelentős helyet foglal el szocialista mezőgazdaságunkban. Éppen ezért pártunk IX. kongresszusának dokumentumai is hangsulyozzák, hogy 1970-ig a gyümölcstermesztés 80 ezer hektárral bővül, hasznositva ezáltal a lemosott területeket, valamint a homokos talajokat, amelyek más müvelésre nem alkalmasak.

Rajonunkban mindössze néhány mezőgazdasági szövetkezet foglalkozik gyümölcstermesztéssel, különösen a hegyaljai egységek. Ez magától értetődik, hiszen rajonunk földrajzilag sikságon terül el és itt a fő termelési ág a gabonanemüek. Azonban vannak olyan gyümölcsök, melyeket a sikságon is igen jól és gazdaságosan lehet termeszteni. Ehhez hozzá kell adnunk még azt a fontos tényezőt, hogy a termelők szempontjából igen jó anyagi hasznot hajtanak azok a gyümölcsfajták, melyeket rajonunkban is lehetne termeszteni, igen kevés munkaráforditással.

Ezek a gyümölcsök a földieper, kerti málna és a fekete ribizke. A gyümölcsfajták közül ezek hoznak leggyorsabban termést, hiszen az ültetésük utáni második évben már teremnek s igy biztositják a rájuk forditott költségek gyors megtérülését és nagy jövedelmet hoznak a termelő egységeknek, ugyanakkor terméshozamuk is kiegyensúlyozottabb és egyenletesebb más gyümölcsfajtákéhoz viszonyitva. E mellett sokkal ellenállóbbak az alacsony hőmérséklettel szemben, termésük koraibb, aminek nagy jelentősége van a mezőgazdasági termelőszövetkezetek jövedelmének növelésében.

A szóbanforgó gyümölcsfajták szaporitása is igen könnyü s kevés munkaráforditást igényel.

Rajonunk mezőgazdasági szövetkezetei az 1966-os évi tervbe nem iktatták be ezen gyümölcsök termesztését. De még nem késő, hogy e kérdéssel foglalkozzanak. Éppen ezért szeretnék rámutatni azokra az előnyökre, amelyeket ezek a gyümölcsök biztositanak. Például egy hektár földieper beültetéséhez 60 000 darab inda (hajtás) szükséges. Amint azt már a fentiekben emlitettem, az ültetéstől számitott második évben már terem. Az első termési évben hektáronként 6000 kilogramm gyümölcsöt is szüretelhetünk, mig a következő esztendőben már elérhető a 10 000 kilogrammos hektáronkénti termés is. Ha csak évi 8000 kilogrammos átlagtermést számitunk és a termést kilogrammonként 5 lejes áron értékesitjük, akkor nem nehéz kiszámitani, hogy a földieper hektáronként 40 000 lej jövedelmet biztosit. Természetesen a fenti eredmények eléréséhez feltétlenül szükséges betartani az agrotechnikai szabályokat és a szakirodalom előirásait.

Hasonló a helyzet a kerti málnánál és a fekete ribizkénél is. Termesztésüknél a rentabilitás elvitathatatlan.

Az aradi Fructexport külkereskedelmi vállalat előnyös szerződéseket köt a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a fent emlitett gyümölcsfajták termesztésére. Ezenkivül gondoskodik a megfelelő mennyiségü és jóminőségü ültetőanyagról, valamint megkönnyiti — az érvényben lévő rendeletek alapján — előleg, illetve kölcsön folyósitását a Nemzeti Banktól.

A rendelkezésünkre álló ültetőanyag kikisérletezett, nemes fajtákból áll, amelyek minden szempontból a legjobb tulajdonságokkal rendelkeznek.

Ajánljuk a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek, a szövetkezeti tagoknak, foglalkozzanak az emlitett gyümölcsfajták termesztésével, hiszen ez — amint arra rámutattam — jelentős előnyöket biztosit és hozzájárul a mezőgazdasági termelőszövetkezetek gazdasági-szervezeti megerősödéséhez, a tagság életszinvonalának emeléséhez.

Weisz Lajos,
az aradi Fructexport külkereskedelmi vállalat igazgatója

RÁDIÓMŰSOR

Vasárnap, január 23.

BUKAREST I.

6 Hirek, sport. 6.05 Reggeli hangverseny. 7 Hirek. 7.15 Reggeli zene. 7.40 Népi dallamok. 8 Lapszemle. 8.08 Müsorismertetés. 8.13 Könnyüzene. 8.30 Rádiószinház gyermekeknek. 9.30 Hires operettrészletek. 10 Falumüsor. 10.40 Könnyüzene. 11 Hirek. 11.05 Népdalok. 11.30 Népszerü dallamok. 12 Mindenről — mindenkinek. 13 Hirek, időjárásjelentés. 13.10 Müsorismertetés. 13.13 Könnyüzenei kisszótár. 14.15 Népzene. 14.40 Vizállásjelentés. 15 Könnyüzene. 15.15 Zenei varieté. 16 Paganini I. hegedüversenyét előadja Ion Voicu. 16.32 A mikrofon előtt: Nicolae Nitescu. 16.45 Népzene. 17 Könnyüzene. 17.15 Arta Florescu énekel. 17.40 Román könnyüzene. 18 Hirek. 18.03 Rádió-atlasz. 18.15 Vasárnapi ujdonságok. 18.30 Részletek Donizetti operákból. 18.45 A házak emlékezete. 19 A hét dala: Hora unirii. 19.10 Népzene. 19.30 Filmzene. 19.55 A nap dallama. 20 Hirek, sport. 21.15 Rádiószinház. Tudor Soimaru: az egyesülés napjaiban. 21.25 Tánczene. 22 Hirek, sport. 22.25 Tánczene. 23.07 Salzburg 1965. 23.52 Hirek.

BUKAREST II.

6 Szórakoztató miniatürök. 6.30 Hirek. 6.35 Népdalok. 7 Román operettrészletek. 7.30 Hirek, sport. 7.45 Müsorismertetés. 7.50 Könnyüzene. 8 Vidámak klubja. 8.30 Népzene. 9 Dalok. 9.30 Balettzene. 10 Hirdetések és zene. 10.15 Operarészletek. 10.30 Hirek. 10.35 Népi balladák. 11 Az Enescu Állami Filharmónia szimfonikus zenekarának és énekkarának hangversenye. 13.15 Müsorismertetés. 13.18 Déli hangverseny. 14 Hirek, sport. 14.10 Könnyüzenei ujdonságok. 14.30 Aki tud — nyer. 15.15 Könnyüzene. 15.30 Részletek a fővárosi Opera és Balettszinház müsorából. 16 Népdalok. 16.30 Tudomány, technika, fantázia. 17 Operettrészletek. 17.15 Könnyüzene. 17.30 Gruia Grozovanu szokatlan történetei. 18 Népi táncok. 18.20 Az Egyesülésről szóló népdalok. 18.45 Könnyüzene. 19 Hirek. 19.03 Áll a tánc. 19.45 Irodalmi adás. 20.15 Románcok. 20.35 Tánczene. 21 Hirek, sport. 21.15 Tánczene. 21.35 Arthur Rubinstein Chopin-müveket zongorázik. 21.50 Tánczene. 22.30 Részletek Mozart Don Juan cimü operájából. 23 Hirek. 23.10 Tánczene. 0.52 Hirek.

Hétfő, január 24.

BUKAREST I.

5 Hirek. 5.06 Népzene. 5.30 Reggeli torna. 5.40 Sportindulók. 6 Sport. 6.15 Falumüsor. 6.22 Népdalok. 6.30 Könnyüzene. 6.40 Müsorismertetés. 6.45 Vidáman köszönt a pionir. 7 Hirek. 7.15 Esztrád-keringők. 7.30 Népzene. 8 Sajtószemle. 8.06 Részletek Suppé-operettekből. 8.30 Kedvelt dallamok. 9.30 Orvosi tanácsok. 9.35 Alfred Mendelssohn: Koncert szonáta. 10 Hirek. 10.05 Népzene. 10.30 Az Egyesülés a kortárs irodalomban. 11: Szimfonikus zene. 11.32 Filmzene. 11.45 Népi dallamok. 12 Hirek. 12.07 Müsorismertetés. 12.10 Hazafias tárgyu operarészletek. 13.35 Népzene. 14 Hirek. 14.08 Könnyüzene. 14.40 Vizállásjelentés. 15 Zenei varieté. 16 Hirek, sport. 16.20 Kis szimfonikus hangverseny. 16.45 A keringő varázsa. 17.15 Irodalmi adás az Egyesülésről. 17.45 Román operettrészletek. 18 Hirek. 18.03 A Föld körül. 18.13 Könnyüzene. 18.30 Az ötéves terv ritmusai. 18.50 Dalok az Egyesülésről. 19.20 Sport. 19.30 Könnyüzene. 19.55 A nap dala. 20 Hirek. 20.20 Könnyüzene. 20.35 A hét dala. 20.45 Jóéjszakát, gyerekek. 20.55 Felismeri az előadót? 21.15 Aki tud, az nyer. 22 Hirek, sport. 22.20 A Rádió-Televizió szimfonikus zenekara játszik. 22.45 Gheorghe Dumitresu: T. Vladimirescu oratórium. 23.30 Éji dallamok. 23.52 Hirek.

BUKAREST II.

7.30 Hirek. 7.45 Müsorismertetés. 7.50 Esztrádzene. 8.15 Népdalok. 8.30 Részletek Bizet Gyöngyhalászok cimü operájából. 9 Hirek. 9.03 Kedvelt dallamok. 9.25 Népdalok. 9.45 Könnyüzene. 10.10 Válaszolunk hallgatóinknak. 10.25 Előadás Alexandru Flechtenmacherről. 11 Hirek. 11.07 Könnyüzene. 11.30 Arthur Schnabel Beethoven szonátákat játszik. 12.05 Dalok az Egyesülésről. 12.20 Könnyüzene. 12.45 Szórakoztató zene. 13 Hirek. 13.05 Müsorismertetés. 13.08 Déli hangverseny. 14 Népzene. 14.30 Könnyüzene. 15 Hirek. 15.10 Szimfonikus nyitányok. 15.30 Szórakoztató zene. 15.45 Könnyüzene. 16 Népzene. 16.30 Tudni akarom. 17 Hirek, sport. 17.20 Operaáriák. 17.30 Esztrádzene. 17.40 Orvosi tanácsok. 17.45 Könnyüzene. 18 Schumann-dalok. 18.20 Anyanyelvünk. 18.30 Hirdetések, reklám, zene. 19 Hirek. 19.03 Könnyüzene. 19.30 Irodalmi amfiteátrum. 19.50 Bredicean zongoramüvek. 20 Ion Dacian énekel. 20.20 Rádiószinház: Pillanatképek az Egyesülés krónikájából. 21.50 Hirek. 22 Előadás Enescuról. 22.40 Irodalmi pillanat. 22.50 Könnyüzene. 23 Hirek. 23.07 Dallamok. 23.30 D. Cuclin: I. szimfónia. 0.08 Könnyüzene. 0.52 Hirek.

Az Arad városi Népi Egyetem müsora

HÉTFŐ, JANUÁR 24	Országunk lakosságának összetétele és fejlődésének dinamikája *Mistor Petru tanár*
KEDD, JANUÁR 25	Lelkiismeret és felelősségtudat *Zăvoianu D. tanár*
SZERDA, JANUÁR 26	Tudomány és filozófia a klasszikus görög perióduban *Rosut Nicolae tanár*
CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 27	A belső elválasztási mirigyek összehangoló szerepe a szervezetben *Dr. Loni Nicolae*
PÉNTEK, JANUÁR 28	Afrika nagy folyamai mentén *Brinduse Eugen tanár*

Az előadások a Barátság Házában kezdődnek délután 5 órakor gazdag szemléltető anyag kiséretében.

Amozikban vetitik

MURESUL: Gyermekkori emlékek. Kiegészités: Két ceruza (10, 12, 14, 16, 18, 20); STUDIO: A kőszivü ember fiai (11, 14, 17, 20); VEAC NOU: Vihar Ázsia felett (11, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30); IFJUSÁGI: Ki volt dr. Sorge? (11, 15, 17, 19); VICTORIA: A sasok völgye. Kiegészités: Puskin rajzai (14, 16, 18, 20, vasárnap 11 órakor matiné); PROGRESUL (Ujarad): Ez minden, ami történt (16, 18, 20, vasárnap 11 órakor matiné); SOLIDARITATEA (Gáj): A befejezetlen ház. Kiegészités: A nemzetgazdaság fejlesztési kiállitás (16.30, 18.30, vasárnap 14.30 órakor: Rajzfilmek); MIKELAKA: A fekete tulipán (17, 19, vasárnap 10 és 15 órakor gyermekfilmek); CFR (Grădiste): Az altonai foglyok.

Az irodalmi kör ülése

A Tóth Arpád irodalmi kör kedden, január 25-én délután 5 órakor munkaülést tart a vasutas klub Closca utcai helyiségében. Napirenden: Kovách Géza tanár fiatal költők verseit elemzi. Irodalmi előadást tart Princz Pál tanár.

IFJUSÁGI HANGVERSENY

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara és énekkara vasárnap, január 23-án délelőtt 11 órakor ifjusági hangverseny keretében bemutatja MOZART: VARÁZSFUVOLA cimü teljes operáját.

Vezényel: Jan Hugo Huss.
Kórusvezető: Paul Paradenco.

PRICHINDEL BÁBSZINHÁZ musora

VASÁRNAP, január 23-án délelőtt fél 11 órakor: FIPS SI URSUL LA CIRC. Délután 4 órakor. POVESTEA PORCULUI.

AZ ARADI tartományi MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10 és 13, valamint 16 és 19 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: *képzőmüvészeti tárlat* (külföldi, nemzeti és kortárs galéria), *Az 1848—49-es forradalom muzeuma, kiállitás az aradi Tartományi Muzeum Távol- és Középkeleti iparmüvészeti gyüjteményéből.*

A színház bemutatja:

VASÁRNAP, január 23-án délután 16 órakor: **Cálător fără bagaje**; este fél 8 órakor: **Visul unei nopți de iarnă** (bérletszünet).

★

Felkérik a bérlettulajdonosokat: tartsák tiszteletben a bérlet-sorozatot. Akadályoztatásuk esetén jelentsék ezt be előre az ügynökségnek és tartassanak fel helyet más előadásra. A bérlettel nem rendelkezők bármely előadásra fenntarthatnak helyet, beleértve a bérletes előadásokat is.

A Japán Szocialista Párt ezévi akcióterve

TOKIÓ (Agerpres).
A Japán Szocialista Párt 27. kongresszusa egyik plenáris ülésén egyhangulag elfogadta a párt 1966. évi akciótervét. A Szocialista Párt ugy véli — mutat rá a dokumentum —, hogy fő feladatai az alábbiak: harcolni a békéért, a japán alkotmány felülvizsgálási tervei ellen, a japán—dél-koreai szerződés hatálytalanitásáért, a monopolista reakciónak a japán nép létérdekei ellen inditott offenzivájával szemben. A terv szerint fokozni kell a harcot az USA vietnámi agressziójának meghiusitásáért és a szocialista országokkal való baráti kapcsolatok fejlesztéséért.

A kongresszusi küldöttek határozatot fogadtak el, amely ajánlja, hogy a néptömegek még lendületesebben küzdjenek az amerikai atomtengeralattjárók és atomhajók japáni látogatásai és az ellen, hogy Japánt az USA távolkeleti nukleáris támaszpontjává változtassák. A kongresszus felhivta a japán népet, fokozza az Okinawa visszaadásáért folyó mozgalmát. A küldöttek külön határozatban hangsulyozták Japán nukleáris fegyverkezésének veszélyét.

Franciaországban figyelemmel kisérik a Ben Barka-ügyet

A francia hatóságok továbbra is a legnagyobb figyelmet szentelik a Ben Barka-ügynek. Miközben Zollinger francia vizsgálóbiró folytatja az ügybe belekeveredett francia rendőrtisztviselők szembesitését, a francia igazságszolgáltatási szervek teljesiteni próbálják külföldi megbizatásukat, anélkül azonban, hogy ehhez konkrét segitséget kapnának a marokkói kormánytól. Amint a France Presse ezzel kapcsolatban megjegyzi, az Oufkir marokkói tábornok ellen kibocsátott felforgató parancs legalább is pillanatnyilag nem hajtható végre. Oufkirt csak akkor lehet letartóztatni, ha elhagyja Marokkó területét, mert a nemzetközi jogszokások értelmében egy ország nem adja ki saját állampolgárait. Most minden attól függ, hogy Hasszán marokkói király megtartja-e Oufkirt a kormányban a marokkói—francia kapcsolatokra származó összes következmények ellenére, vagy pedig a marokkói birósági hatóságok elé állitja.

A ciprusi képviselőház elnökének nyilatkozata

Glafkosz Kleridesz, a ciprusi képviselőház elnöke péntek este kijelentette az ujságiróknak, hogy a kormány megtorol minden támadási kisérletet az ország ellen.

Hangsulyozta továbbá, hogy Makariosz elnök ellenzi a ciprusi angol támaszpontokat, de pillanatnyilag nem kivánja felmondani az ezekre vonatkozó státust.

NIGÉRIÁBAN HELYREÁLL A NYUGALOM

Az uj szövetségi kormány megalakulásának bejelentése után Lagosban és az ország többi részében látszólag helyreállt a nyugalom. Szombat délelőtt mindenütt megindult a munka. Lagosi politikai megfigyelők nagy érdeklődéssel fogadták Ironsi tábornok és Nzegwu őrnagy találkozóját. Az őrnagy — az államcsinyben részt vevő csoport egyik vezető személyisége — utólag „hűséget esküdött" az ország uj katonai vezetőjének. „Ez a találkozó a lázadók vezetője (Nzegwu) és a lázadást elfojtó ember (Ironsi tábornok) között — irja a France Presse — alátámasztani látszik azt a meghizható nigériai forrásokból származó értesülést, amely szerint mindketten egyetértettek az előző szövetségi kormány megdöntésében".

A lagosi rádió közleménye szerint gazdasági vonalon az uj kormány ujból kijelentette elhatározását, hogy tiszteletben tartja az előző kormány által szerződésileg vállalt összes külföldi kötelezettségeket. Ugyanakkor megjegyezte, hogy a kormány kedvezően fogad minden kezdeményezést azoknak a „becsületes és őszinte" üzletembereknek a részéről, akik „közös érdekü" tervek megvalósitása érdekében beruházásokat kivánnak eszközölni az országban.

A közlemény leszögezte, hogy az uj nigériai kormány nem szándékszik államositani a gazdasági szektorokat, de hozzáfüzte, hogy egyes iparágak államositása esetén kártéritést fognak adni.

Ejjoor ezredes, a közép-nyugati tartomány katonai kormányzója egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy „a katonák az általános választások megtartásáig fogják gyakorolni a hatalmat. Ironsi tábornok, a szövetségi kormány vezetője azonnal ki akarja irni a választásokat, mihelyt az országban helyreáll a rend". Az ezredes kijelentette, hogy alkotmánytervezetet fognak kidolgozni, s az ezzel foglalkozó bizottság kizárólag nigériai személyiségekből fog állni, e tekintetben nem fognak semmi külső segitséget kérni.

Tafawa Balewa volt szövetségi miniszterelnök sorsáról Lagosban továbbra is ellentmondó hirek keringenek.

Fogadás Julian Bond tiszteletére

Tizenöt afrikai állam ENSZ-képviselője fogadást adott a színes bőrü Julian Bond tiszteletére, akit beválasztottak Georgia állam törvényhozó gyülésébe. Mint ismeretes, Bond nem foglalhatta el a törvényhozó gyülésben az őt törvényesen megillető helyet, mert tiltakozott az USA vietnámi háboruja ellen. New Yorkban ismét elitélte az amerikai intervenciót, kijelentve, hogy „az Egyesült Államoknak ki kell vonulnia Vietnámból".

Pár szó a KÜLPOLITIKÁBAN

Indira Gandhi kormánya hétfőn teszi le az esküt

DELHI. (Agerpres).
Az Indira Gandhi vezette uj indiai kormány január 24-én leteszi az esküt. Az uj miniszterelnök pénteken, Radhakrishnan elnökkel folytatott megbeszélés után tette ezt a kijelentést az ujságirók előtt. A kormány összetételéről még nem volt hajlandó nyilatkozni, mert a kormánylistát csak vasárnap véglegesitik.

Indiai-pakisztáni katonai tárgyalások kezdődtek Delhiben

DELHI (Agerpres).
Delhiben szombaton megkezdődtek a tárgyalások J. N. Chaudhuri tábornok és Mohammed Musa tábornok, India, illetve Pakisztán vezérkari főnöke között, arra vonatkozólag, hogy a két ország visszavonja fegyveres erőit a taskenti egyezményben megállapitott demarkációs vonal mindkét oldaláról. A csapatok visszavonása február 25-én fejeződik be.

A hazafiak röplapja a dél-vietnámi Da Nangban

SAIGON (Agerpres).
Amint a Reuter közli, Da Nangban, az USA dél-vietnámi fő légitámaszpontján röplapokat terjesztettek a Nemzeti Felszabaditási Front aláirásával. A Da Nangban állomásozó amerikai katonákhoz intézett röplapban ez áll: „Az Egyesült Államok dél-vietnámi háboruja csak a Wall Street tőkéseinek hajt hasznot és nem néktek. Dél-Vietnám belső kérdéseit magának a dél-vietnámi népnek kell megoldania".

„A vietnámi népnek és az amerikai szines bőrü lakosságnak egyetlen közös ellensége van — az amerikai imperializmus" — mutat rá a Vietnámban harcoló amerikai négerekhez intézett röplap.

A Neo Lao Hakszat párt vezetésével

Megerősödött a laoszi nép felszabadító hadserege

A laoszi nép felszabaditó hadserege még szorosabbra vonja sorait és a néppel való kapcsolatait az imperialista agresszió elleni harcban — hangzik a Patet Lao rádió-állomásnak a felszabaditó hadsereg 17. évfordulóján közölt kommentárja.

Fennállásának 17 éve alatt — mutat rá a kommentár — a felszabaditó hadsereg megerősödött a Neo Lao Hakszat párt vezetésével. A harc tüzében született felszabaditó hadsereg szakadatlanul fejlesztette a forradalmi hagyományokat és a hősi szellemet, hűséges az országhoz és a néphez, és szilárdan bizik a nemzeti forradalom végleges győzelmében. Hadseregünk — hangsulyozza a kommentár — szoros kapcsolatokat tart fenn a néppel, segiti és ereje forrásának tekinti a népet az ellenséggel szembeni harcban.

A vietnámi háboru és a „Nagy Társadalom"

Az utóbbi hónapokban kétségtelenül Charles L. Schultze, az Egyesült Államok költségvetésügyi igazgatója volt a legelfoglaltabb ember Washingtonban. Johnson elnök ugyanis azzal a kényes feladattal bizta meg, hogy olyan költségvetést állitson össze a következő pénzügyi évre, amely szem előtt tartja az USA vietnámi intervenciója fokozásának pénzügyi szükségleteit és ugyanakkor nem kárositja meg a „Nagy Társadalom" tervét. Arról az elnöki programról van szó, amelyet még a választások idején dolgoztak ki, s amelynek az lenne a rendeltetése hogy „megteremtse a bőség társadalmát minden amerikai számára". Schultze fáradozásának eredményei a jövő hónapban kerülnek hivatalosan nyilvánosságra, amikor Johnson elnök a Kongresszus elé terjeszti a költségvetésről szóló üzenetét. A leendő költségvetés fő elemeit azonban Johnson elnök már ismertette Az Unió helyzetéről szóló üzenetében. Az amerikai nép akkor egyebek között megtudta, hogy a vietnámi nép elleni agressziós háboru céljaira az Egyesült Államok 58,3 milliárd dollárra szándékszik növelni katonai kiadásait, amelyek még sohasem értek el ekkora összeget békeidőben. Ugyanakkor a különböző polgári célu kiadásokra mindössze 54,5 milliárd dollárt irányoztak elő.

Johnson elnök a fenti összegek előterjesztésekor külön hangsulyozta kormányának azt a szándékát, hogy a katonai kiadások fokozásával ne ártson a „Nagy Társadalom" programjának. Amint egy washingtoni hirmagyarázó megjegyezte, Johnson elnök „ágyukat is, vajat is" akar nyujtani. De mind többen vonják komolyan kétségbe, hogy a Fehér Ház meg tudja valósitani céljait. Emlékeztetnek arra, hogy maga az elnök is kénytelen volt figyelmeztetni az amerikai népet, hogy Vietnám miatt „áldozatokat kell hoznia". De hogy tulajdonképpen milyen „áldozatokról" van szó, arról nemigen beszéltek. Az első jelek azonban már megmutatkoztak a civil termelés lassulásával, a civil épitkezések csökkentésével, egyes adók bejelentett növelésével, más adók csökkentésének hatálytalanitásával, a közszükségleti cikkek árának emelkedésével.

A „Nagy Társadalom" programjának, amely a washingtoni megfigyelők szerint nagyratörő terv az Egyesült Államok „gazdasági, társadalmi és kulturális helyzetének megjavitására és fejlesztésére", több mint 13 milliárd dollárba kellene kerülnie a következő pénzügyi évben. A vietnámi intervenció fokozása azonban arra késztette a l'Express hetilapot, hogy kijelentse: „most már nem biztos, hogy ez az eszme megvalósitható". Egyébként Robert Kennedy szenátor és Martin Luther King, a színes bőrü lakosság vezetője, már figyelmeztettek is arra, hogy „lassubbodás észlelhető a tudatlanság elleni háboruban a vietnámi háboru finanszirozása miatt". „Vietnám eltorzitotta a költségvetést — állapitja meg a Christian Science Monitor amerikai lap. Ha a háboru további pénzalapokat fog elnyelni, kevesebb marad a „Nagy Társadalom" számára". A londoni Times ugy véli, hogy a vietnámi háboru akadályt jelent a „Nagy Társadalom" megvalósitásának utján és kijelenti, hogy az intervenció következtében „fokozódnak az inflációs törekvések és attól lehet tartani, hogy a háboru kiterjedése a gazdaság „tulhevülését" váltja ki, vagy pedig elvon alapokat a többi szektorektól".

Az USA költségvetési kiadásainak növekedése már a jelenlegi pénzügyi évben is megmutatkozik. Január 18-án Johnson elnök 12,7 milliárd dollár pótkiutalását kérte a Kongresszustól a vietnámi háboru céljaira. McNamara honvédelmi miniszter szükségesnek tartotta leszögezni, hogy ez az összeg sem lesz elegendő 113 000 ember mozgósitásának fedezésére, és további hiteleket fognak kérni a Kongresszustól. Mire nézve károsak ezek a kiadások, ha nem a lakosságnak szánt polgári létesitmények megvalósitására? Egy washingtoni ujságiró kiszámitotta, hogy az elnök által kért 12,7 milliárd dollárral 2000, nyolcszáz fős helyes liceumot vagy 1500, négyszáz ágyas kórházat vagy egy millió lakást lehetne épiteni! Ezzel a pótkölcsönnel fel lehetne épiteni egy 4 millió lakosu várost!

Mindezek fényében megalapozottak azok a kételyek, hogy az amerikai kormány „ágyut és vajat is" tud adni. Nem szabad elfelejteni, hogy hivatalos washingtoni statisztikák szerint amerikiaak milliói élnek elfogadhatatlan körülmények között, főleg a négerek, a Porto-Rico-i származásuak és a mezőgazdasági munkások. Számos megfigyelő előtt ma már teljesen világos, hogy az Egyesült Államok minél jobban fokozza beavatkozását és minél inkább növeli az amerikai nép soraiban is népszerűtlen háboru kiadásait, annál inkább csökkennek az ország lakossága egyes rétegei életkörülményeinek megjavitását célzó program kilátásai.

I. Retegan

Növekvő bérmozgalom az NSZK-ban

BONN. (Agerpres).
Mind nagyobb méreteket ölt a nyugatnémet dolgozók bérmozgalma. Több, mint 10 millió munkás és tisztviselő követeli a béremelést. Észak-Rajna-Vesztfália tartomány fémipari vállalattulajdonosainak és szakszervezeteinek képviselői tárgyalásokat folytattak egy uj munkaszerződés megkötéséről, de ezek nem vezettek eredményre. Hessen és Baden-Württemberg tartományban is ugyanez a helyzet. A szakszervezetek 9 százalékos béremelést és a munkaórák csökkentését követelik. A nyugatnémet törvények értelmében most a hatóságok inditanak békéltető akciót.

Mozambiqueban fokozódik a harc a kolonializmus ellen. Képünk a hazafiak néhány harcosát mutatja be.

Caamano ezredes katonai attasé lesz Londonban

Santo Domingoban bejelentették, hogy a Dominikai Köztársaságban lévő alkotmányos erők vezetője, Francisco Caamano ezredes Londonba utazik, ahol országának katonai attaséja lesz. A Reuter szerint e határozatot megelőzően Caamano megegyezett Garcia Godoyjal, az ideiglenes kormány elnökével a volt alkotmánypárti katonák oltalmának biztositása kérdésében. A megyezés szerint ezek Santo Domingoban katonai táborokban fognak tartózkodni az amerikaközi erők védelme alatt. Mozgási szabadságuk korlátozva lesz, de meglátogathatják családjukat.

Caamano ezredessel egyidejüleg elhagyja az országot helyettese is, Ramon Manuel Montes Arache ezredes, akit Ottawába tengerészeti attasénak neveztek ki. Az alkotmányos tiszteknek az a csoportja, amely nem szerepel az országból távozó katonák névsorán, kijelentette, hogy tovább folytatja a harcot mindaddig, mig általános választásokat tartanak. A Reuter megjegyzi, hogy a Godoy vezette ideiglenes kormány igazi erőpróbája azonban a jobboldali katonai vezetők álláspontja lesz, mert azok bejelentették, hogy nem távoznak el a Dominikai Köztársaságból.

SPANYOLORSZÁG

Tovább keresik az elveszett nukleáris lövedéket

Még mindig nem találták meg azt a nukleáris lövedéket, amely az amerikai légierők két repülőgépének összeütközése és lezuhanása alkalmával veszett el Dél-Spanyolországban. Ezer személy vesz részt a lázas keresésben. Az a vélemény alakult ki, hogy a lövedék a tengerbe zuhant.

A környékbeli lakosság nyugtalansága nőttön nő. Az orvosok megvizsgálták a keresésben részt vevő személyeket, és rádióaktivitás nyomait fedezték fel szervezetükben. A szakemberek véleménye szerint az egyik nukleáris töltet a baleset során megrongálódott és kis intenzitásu sugarakat bocsát ki magából. A környékbeli helységek polgármesterei felszólitották az összes személyeket, akik megérintették a lezuhant repülőgépek roncsait, hogy alapos vizsgálat céljából jelentkezzenek az egészségügyi intézményeknél.

A szóban forgó vidéken lévő Cuevas de Almanzora helységben pénteken amerikaellenes tüntetésre került sor. Másrészt a balesettel kapcsolatba hozzák a spanyol kormánynak azt a rendelkezését, amellyel megtiltotta, hogy a NATO-országok katonai repülőgépei Gibraltár irányába vagy irányából repüljenek.

Röviden

A PELOPONNESZOSZ-FÉLSZIGET nyugati részében két napon át nagy eső volt. A Piniosz-folyó kilépett medréből, hatalmas területeket árasztva el. Több, mint ezer szarvasmarha elpusztult. (Agerpres)

A LAGOSI rádió szerint Nigériában Katonai Főtanácsot és Szövetségi Végrehajtó Tanácsot létesitettek. Mindkét szerv elnöke Ironsi tábornok lesz. Amint a Reuter lagosi tudósitója jelenti, a Katonai Főtanácsnak tagjai lesznek a szárazföldi hadsereg, a tengeri és a légiflotta főparancsnokai, valamint a négy nigériai tartomány katonai kormányzói. A kormányfunkciókat betöltő Szövetségi Végrehajtó Tanácsban részt vesznek a katonai főparancsnokok, valamint a rendőrség főfelügyelője és ennek helyettese. (Agerpres)

AMINT az Associated Press jelenti, csütörtökön ismét lezuhant egy Starfighter tipusu nyugatnémet repülőgép. A pilóta életét vesztette.

Az elmult év eleje óta a nyugatnémet légierő 27. Starfighter gépe zuhant le. A legutóbbi két szerencsétlenség 1965. december 22-én és 23-án történt. (Agerpres)

A NAPOKBAN nyilvánosságra hozott londoni statisztikai adatok szerint Nagy-Britanniában növekedett a munkanélküliség. A munkaügyi minisztérium jelentése rámutat, hogy a munkanélküliek száma 349 649, ami az összes alkalmazottak 1,5 százalékát képviseli. (Agerpres)

A MÜNCHENI törvényszék pénteken öt évi börtönre itélte Alfred Renndorfer volt SS-törzstisztet, Wilhelm Dadischeket pedig három évi és egy hónapi börtönre. A két náci a második világháboru idején részt vett Beloruszsiában elkövetett gyilkosságokban. (Agerpres)

AZ ASSOCIATED PRESS madridi tudósitójának közlése szerint a madridi ugynevezett rendfenntartó törvényszék a spanyol közvélemény tiltakozására kénytelen volt felmenteni azt a 11 asturiai bányászt, akit sztrájkokban való részvétel miatt helyeztek vád alá. Amint a tudósító hangoztatja, a bányászok felmentése a spanyol demokratikus erők győzelmének tekinthető, mert a francoista ügyész 4—5 évi börtönbüntetést kért a vádlottakra. (Agerpres)

A MOSZKVAI Politikai Könyvkiadó gondozásában tömegpéldányszámban megjelent A világ fővárosai cimü kötet.

A könyv számos adatot tartalmaz minden ország fővárosáról. A Bukarestről szóló rész röviden ismerteti fővárosunk történetét, adatokat közöl gazdasági, kulturális-tudományos életéről, stb. (Agerpres)

NEW YORKBAN véget értek a fejlesztési ENSZ-program vezető tanácsának munkálatai. A tanács különleges alapokat hagyott jóvá, amelyeket 84 segélyprogram céljaira fognak felhasználni 61 fejlődésben lévő országban. Ez a fejlődésben lévő országoknak nyujtott legnagyobb ENSZ-segélyprogram. Ugyanakkor elhatározták, hogy a tanács legközelebb junius 8-án ül össze Rómában. (Agerpres)

CAPE KENNEDYN februárban felbocsátanak két Tiros tipusu meteorológiai mesterséges holdat. Amint az Országos Űrhajózási és Űrkutatási Hivatal közli, az első fellövésre február 2-án, a másodikra február 23-án kerül sor. Hathónapos keringésük során a mesterséges holdak rendszeresen fényképeket készitenek felhőrétegekről s a felvételeket továbbitják az egész világ meteorológiai állomásainak. (Agerpres)

A GUAYAQUILLEL, a legnagyobb ecuadori kikötővel szemközt elterülő Punta-szigeten több ezer paraszt megtámadott és felgyujtott egy rendőrőrsöt, tiltakozásul a rendőrök megtorló akciói ellen. A rendőrök ugyanis azzal az ürüggyel, hogy csempészárut keresnek, átkutatták az összes lakóházakat és a levegőbe lövöldöztek, hogy megfélemlitsék a parasztokat. Az őrs ellen intézett támadás során a parasztok fegyverekhez jutottak. (Agerpres)

A KANADAI parlament 126 szavazattal 117 ellenében elutasitotta az Uj Demokrata Párt (ellenzéki párt) képviselőinek azt a javaslatát, hogy a nyugdijkorhatárt 70 évről 65 évre csökkentsék.

A kormányon lévő liberális párthoz öt szociális hitelpárti képviselő is csatlakozott. (Agerpres)

A MAP HIRÜGYNÖKSÉG. Morris tábornoknak, a Tripoli körzeti katonai parancsnoknak nyilatkozatára hivatkozva, közli, hogy eddig a Libiában állomásozó angol csapatoknak a kétharmadát vonták vissza. A tábornok megjegyezte, hogy az angol csapatok által elfoglalt épületek és katonai berendezések kiüritése folyó év március 31-ig befejeződik. Ismeretes, hogy a libiai kormány mult év májusában kérte fel az angol kormányt a Tripoliban állomásozó 1 100 angol katona kivonására. Libia már 1964-ben akciót inditott a területén lévő idegen katonai támaszpontok felszámolására és az idegen katonák kivonására. (Agerpres)

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK január 21-én ujabb föld alatti nukleáris robbantást hajtott végre a nevadai lőtéren. Ez volt az USA atomenergia bizottsága által bejelentett harmadik idei robbantás. (Agerpres)

A japán külügyminiszter befejezte moszkvai látogatását

E. Shiina, japán külügyminiszter és a kiséretében lévő személyek január 22-én Moszkvából Párizsba utaztak.

A japán vendéget A. Gromiko, N. Patolicsev, E. Loginov és több más hivatalos személy kisérte ki a repülőtérre.

Osztrák-csehszlovák kereskedelmi megbeszélések

A CTK hirügynökség jelentése szerint Fritz Bock, osztrák kereskedelmi és ujjáépitési miniszter január 21-én megbeszélést tartott Frantisek Hamouzzal, a Csehszlovák SZK külkereskedelmi miniszterével. Véleményeszerét folytatták a hosszu lejáratu kereskedelmi szerződéssel és a jövő évi árucsere bővitésével kapcsolatos kérdésekről. A két miniszter ugyanaznap aláirta az 1966. évi csehszlovák-osztrák árucsere szabályozásáról szóló okmányokat.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4 szám. Telefon: szerkesztőség: 16-92, 30-87, 35-69; kiadóhivatal: 28-34; nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40 468